

Allah zamandan ve mekândan münezzehdir

Konya'dan okuyucumuz: “Buhari'deki bir rivayete göre Peygamber Efendimiz (asm) Miraçta kader ve kader kaleminin cızırtısını işitiyor. Kader ve kaza daha önce yazılmamış mıydı? Bu ne demektir? Bu rivayeti değerlendirir misiniz?”

Peygamber Efendimizin (asm) Miraçta kader kaleminin cızırtılarını işittiği haberi sıhhatli kaynaklardan geliyor. Bu haberi Peygamber Efendimiz (asm) İsra ve Miraç olayını anlattığı bir hadisinde bildiriyor.

Ezelde kaderin yazılmış olması demek, olacaklar bilgisinin Allah'ın ilminden levh-i mahfuza yazılıyor olması demektir. Bu, ezelî bir olaydır. Burada ezelden maksat, yaratılmış zaman dilimlemelerinden münezzeh bulunan Allah'ın ilmidir. Yoksa Allah'ın ilmini zaman dilimlemeleri arasında var sayarak, bilinmeyen geçmişe kadar inip, kaderin orada yazıldığını düşünmek, başka bir ifadeyle, Allah'ın olacakları bilinmeyen bir geçmişte yazdığını var saymak doğru değildir. Böyle düşünmeyi Allah'ın Kadim ismi, Ezel ismi, Ebed ismi, Baki ismi, Hâlık ismi, Muhalefetün lil havadis sıfatı kabul etmez. Çünkü Allah'ın bu isimleri, Allah'ın Yüce Zatının zaman sınırları ile sınırlandırma imkânı olmadığını bildiriyor.

Zaman bizim için, yani yaratılmışlar için söz konusudur. Öncelik ve sonralık bize göre vardır. Dün ve yarın bizim kayıtlarımızdır. Geçmiş ve gelecek bizi çepeçevre saran zincirlerdir, sınırlardır. Mazi ve müstakbel bizi bağlayan çelik halatlardır.

Bu zincir ve çelik halatların hükmü hiçbir şekilde Allah için geçerli değildir. Çünkü Allah maddenin de, mekânın da, zamanın da yaratıcısıdır. Maddeden de, mekândan da, zamandan da münezzehdir. Maddenin, mekânın ve zamanın kayıtlarıyla kayıt altına alınmaz.

Dolayısıyla, 'Allah, olacakların yazısını zaman bakımından geçmişte yazdı' denilmez. Fakat, 'Allah, olacakları, oluşumuna hükmederken bilir ve takdir eder' denilir. Çünkü

olacaklar için; olduğu an da, olmadan önce de, olduktan sonra da yaratılmış hallerdendir. Her an, Allah'ın ilmi ile kuşatılmıştır. Her oluşum Allah'ın bizzat tasarrufudur. Allah'ın ilmi dün ile bu günü, bu gün ile yarını bir kuşatır. Bu kuşatışta zaman söz konusu olmaz.

Şehadet âleminden giden Peygamber Efendimiz (asm), Miracı esnasında gayb âleminin bir çok olayına şahit oluyor. Bu gaybî olaylardan birisi de, Allah'ın emriyle olacakları yazan meleklerin kalem cızırtılarıdır. Demek, hiçbir şeyde tesadüf yoktur. Demek, her şey bir İlâhî Plânın yürürlüğe girmiş halidir, ayrıntısıdır, parçalarıdır! Allah, varlıklarla ilgili emir ve tasarruflarını, takdir ve plânlamasını yürürlüğe koymak üzereyken yazdırıyor.

Nitekim Bediüzzaman Hazretlerine göre, atomların hareketleri de, Allah'ın ilim ve emirlerinin imlâsı hükmünde, kudret kelimelerini yazıp çizmekten gelen hareketler, titreşimler ve sarsıntılardan ibarettir, yani varlıkların gayb âleminden şehadet âlemine geçişlerinin titreşimi, ilim halinden kudret haline intikallerinin sarsıntısı hükmündedir.¹

Bu itibarla, gayb olaylarını şehadet olayları hükmünde görüp değerlendirmek isabetli olmaz. Eğer sıhhatli kaynaklara dayanıyorsa bildirilenle yetinmek, bildirilene itimad etmek bizi daha doğru sonuca götürür. Gaybî olayların her ayrıntısını kavramakla değil, îman etmekle yükümlüyüz. Kaynak soruşturması yapalım; fakat temelde bu yükümlülüğümüzü unutmayalım.

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 505